

**Výroční správa obce Turecká
za rok 2019**

Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Turecká
IČO: 00648183
DIČ: 2021095538
Sídlo: Obecný úrad, 976 02 Turecká 341
Právna forma: Obec
Dátum vzniku: 01.01.1991

Identifikácia vedúcich predstaviteľov a organizačná štruktúra

Starostom obce je Ivan Janovec

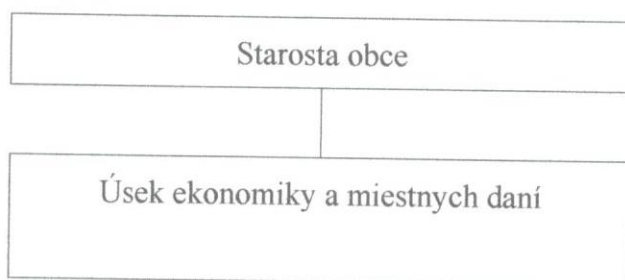
Obecné zastupiteľstvo:

Zástupca starostu: Branislav Rýs

Poslanci obecného zastupiteľstva: Ján Turčan, Ing. Milan Cisárik, Stanislav Jasenský,
Ing. Mária Janovcová Homolová, Branislav Rýs

Hlavný kontrolór obce je Ing. Zuzana Kútiková

Organizačná štruktúra obecného úradu:

Úvodné slovo starostu obce

Z môjho pohľadu starostu obce, každý rok hodnotím, čo sa nám v obci podarilo urobiť, čo nám žiaľ nevyšlo, aké sú naše plány do budúcnosti.

Budem sa snažiť zhrnúť udalosti minulého roka 2019 a predstaviť vízie na rok 2020. Som presvedčený, že bez vízie do budúcnosti nemôžeme prežívať súčasnosť. A potom spomínať na uplynulé časy a prehodnocovať, čo sa nám podarilo, na čo nám nestačili sily či prostriedky.

Jednoznačným cieľom je malými krokmi zlepšovať kvalitu života v obci v **spolupráci s aktívnymi spoluobčanmi, ktorým záleží na spoločných hodnotách.**

Hneď od začiatku roku 2019 v januári sme zabezpečovali zimnú údržbu ciest v obci ako aj na Salašky našim obecným mechanizmom – Honom. Túto úlohu pre nás robili strojníci **Milan Makovník st. a Rudo Čigáš.** V zlom počasí pracovali, aby sme sa dostali pre sneh do práce, alebo chatári na Salašky. Snehu bolo viac ako dosť a mali sme veru čo robiť aby sme túto úlohu zvládli. Viac krát sme museli opravovať náš jediný stroj HON.

Obecný Turečiansky ples bez plesových rób a viazaníek si zaknihoval už tretí ročník. Pri zábavnej atmosfére plesu formou kvízu a skúšky vedomostí o našich obciach, ktoré moderovala **Majka Janovcová Homolová,** sme spoločne s hosťami a starostami obcí Motyčky a Starých Hôr s manželkami strávili pekný večer.

V januári sme sa pripravovali na **d'alší ročník tradičných Krňačkových pretekov - 44. ročník o Cenu Krížnej - 11. Majstrovstvá Slovenska.** Sneh postupne pribúdala, bolo potrebné pripravovať trať, ako aj organizačne zabezpečiť všetky úlohy pretekov. Krňačkové preteky sú súčasťou našej obce. Hlavným organizátorom je **Občianske združenie Krňačky Turecká.** Cieľ pretekov už nemôže byť v Lúčke, nakoľko stredisko SKI Turecká vôbec nefunguje. Preto sme museli zabezpečiť zjazdovosť a prístupnosť cesty na Salášky, čo sa nám darí s našim obecným HONOM. S posypom cesty nám pomohol traktor zo Starých Hôr s posypom, ktorý nám zabezpečil nový starosta obce Staré Hory p. Marian Gajdoš.

Krňačkové preteky dopadli úspešne – uskutočnili sa 9.februára 2019. Na Salašky prišlo veľa divákov. Zúčastnil sa ich aj náš priateľ z Kanady Palo Križan, ktorý má na Salaškách chatu a šíri dobré meno tradície Krňačiek v Tureckej aj za oceánom v Kanade. Víťazmi sa stali domáci pretekári Branislav Rýs a Matej Cisárik.

Začiatkom marca 9.3. sa uskutočnila v Kultúrnom dome **výročná členská schôdza Dobrovoľného hasičského zboru v Tureckej.** Starosta informoval prítomných členov o úspešne získanej dotácii na opravu Hasičských zbrojníc z Ministerstva vnútra SR. Za získané finančné prostriedky postupne počas niekoľkých rokov vymeníme garážovú bránu do hasične, okná a dvere do starej hasične, novú elektroinštaláciu v celej budove Požiarnej zbrojnice, vnútorné zateplenie stropov miestností a vykurovanie.

Priebežne, ako každý rok sme postupne pripravovali **Jubilejné podujatie Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek – 25. ročník,** ktoré sa uskutočnili 18. a 19. júla 2019. Tradícia od roku 1995, ktorú založil pán Svetlan Turčan. Oslovovali sme partnerov podujatia, bez ktorých by nebolo možné akciu uskutočniť. Zabezpečovali sme úlohy a služby potrebné k realizácii podujatia.

Postupne sme sa pustili do potrebnej **výmeny nových LED svietidiel verejného osvetlenia.** Na práce sme objednali vysokozdvížnú plošinu pána Milana Strieborného. Takto sme vymenili svetlá pri Kríži v Hornej Tureckej, ako aj na začiatku dediny U Samovej, za Obecným úradom, na Krížnych cestách Čillíky a ďalšie nové svietidlá.

Vo februári sme robili **v priestore starej hasične poriadok,** nakoľko tam budeme robiť výmenu okien a vstupných dverí. Táto aktivita sa nám aj podarila v marci realizovať.

Keď posledný raz v zimnom období napadol sneh - bolo to 15. marca, **pri zimnej údržbe ciest v obci sa stala takmer mimoriadna udalosť.** Posýpač z Regionálnej správy ciest zabral do podlažia cesty v strede dediny a prerazil plot pri dome 271 a skončil až na schodoch domu. Poškodil cestu a súkromný majetok na dome. Našťastie sa nikomu nič nestalo, práve v tom čase nikto nešiel po ceste. Následne potom bolo potrebné realizovať opravu poškodenej cesty.

V sobotu 16. marca sa uskutočnili **voľby nového prezidenta Slovenskej republiky.** V prvom kole nebol zvolený žiadny kandidát a tak sa muselo uskutočniť o dva týždne ďalšie kolo. **V druhom kole bola zvolená za prezidentku pani Zuzana Čaputová.**

Na obecnom úrade sme po takmer tridsiatich rokoch vymenili novú rozhlasovú ústredňu. Stará už dosluhovala a bolo potrebné zabezpečiť novú.

Začiatok apríla bol v **znamení zberu elektroodpadu v obci, ako aj začiatku zberov ďalších komodít.** Zber a separovanie odpadu je našou dôležitou činnosťou pri nakladaní s odpadmi. Každodenná práca našich aktívnych pracovníkov je dôležitá. Snažia sa vždy ako je to možné o poriadok a čistotu na zberných miestach, ako aj separovanie odpadu namiesto tých, ktorí to ešte stále nevedia. Mnohí si stále myslia, že to za nich niekto urobí, alebo že to nie je ich povinnosť. Veľmi sa mýlia. Dodržiavať poriadok všade v obci je povinnosť každého z nás, bez rozdielu.

V časti **Boboty, kde bola vodná elektrárňu sme vyzbierali za plnú vlečku pneumatík a plastov,** ktoré tam nahádzali nezodpovední ľudia.

Na miesto zberu komunálneho odpadu v dolnej časti parkoviska sme objednali a zmontovali plechovú konštrukciu so strieškou na náradie a kuka nádoby. Na tomto mieste mám zámer vybudovať oplozenie s bráničkou na nádoby pre komunálny odpad, aby odpad nerozťahovali zvieratá po parkovisku. Tieto nádoby slúžia len pre chatárov zo Salašiek a zber z obecného komunálneho odpadu. **Každá domácnosť má mať svoju vlastnú nádobu na komunálny odpad.**

Do budúcnosti si bude potrebné viac všimáť poriadok v obci ako aj dodržiavanie zásad hospodárenia s majetkom obce a využívania pozemkov vo vlastníctve obce. Obecný pozemok je majetok všetkých obyvateľov obce, nie majetok jednotlivcov. Vyznačíme na mape a zverejníme zoznam obecných pozemkov aby bolo všetkým známe, o ktoré pozemky sa jedná a ktoré sa akým spôsobom využívajú. V marci, tak ako každý rok, sme začali priebežne **s čistením cesty od zimného posypu**, do ktorého sa zapojili niektorí obyvatelia obce. Všetkým obyvateľom ktorý čistia cestu od posypu ručne, metlami ako kedysi, ďakujem. Posypový materiál používame na úpravu miestnych vedľajších ciest alebo na ďalší posyp v obci v prípade potreby.

Začiatkom apríla 2019 nám prišli z **Regionálnej správy ciest opravovať poškodenú cestu pri Horárov.** Vyfrézovali a vyasfaltovali aj ďalšie poškodené úseky cesty po oboch stranách autobusovej zastávky. Bude potrebné opraviť tento úsek cesty komplexne, nakoľko sa povrch a podlažie cesty postupne narušuje. Je to posledný úsek v správe BB RSC od Starých Hôr ktorý ešte nie je komplexne zrekonštruovaný. Záleží mi na stave našich ciest a preto budem žiadať BBSK opätovne túto opravu zaradiť do plánu opráv ciest III. triedy v obci.

V polovici apríla k nám prišla dobrá správa. Žiadosť, ktorú som napísal na začiatku roka na Ministerstvo financií na individuálne potreby obcí bola po prvý krát za celé moje funkčné obdobie úspešná. Bola podaná **za účelom finančnej podpory na rekonštrukciu kanalizácie a vodoinštalácie v budove Kultúrneho domu a obnovy sociálnych zariadení.** Bol som veľmi rád, že sa to podarilo. Výmena kanalizačných potrubí a s tým spojená oprava sociálnych zariadení je potrebná. **Rekonštrukciu sme naplánovali na jeseň minulého roku,** čo sa nám aj podarilo.

Obec bola úspešná aj pri ďalšej žiadosti na SAŽP z Programu obnovy dediny a to **na zriadenie Izby tradícií a osvetu v Kultúrnom dome.** Táto pripravovaná aktivita mala pôvod už dávnejšie. Cieľom je zachovanie historických predmetov, súvisiacich s tradíciami obce Turecká v artefaktoch, ktoré boli v minulosti súčasťou života našich predkov a rodákov za účelom prezentácie pre súčasné a nasledujúce generácie.

Z financií, ktoré sa podarilo získať sme zabezpečili **výmenu všetkých okien v celej zadnej časti kultúrneho domu, novej kachľovej pece v Izbe tradícií a prezentačnej počítačovej techniky do kultúrneho domu.**

Postupne počas celého roka sme kosili verejné priestranstvá, okolo cesty ako aj niektoré záhrady.

Jarná sobota 20. apríla 2019 bola využitá **plánovaným cvičením dobrovoľných hasičov obce s technikou pri jazere na Saláškach.** Za opravenou hasičskou Aviou sme zapli nový proti povodňový vozík, aby sme vyskúšali techniku, ktorá sa v ňom nachádza, ako aj techniku pre zásah z Avie, stroj PS 12, plávajúce čerpadlo. Všetko fungovalo bez chyby, až na staršie plávajúce čerpadlo, ktoré je potrebné dať do servisu. Cvičenia sa zúčastnilo dvanásť dobrovoľných hasičov. Tieto cvičenia by sa mali opakovať pravidelne viackrát počas celého roka.

Koniec apríla bol v znamení **Veľkonočných sviatkov a po nich sme začali s montážou novej garážovej brány do hasičskej zbrojnice.** Po dlhých rokoch budeme mať zateplenú modernú garážovú bránu s ovládaním a s vstupnými dverami. Je to dôležitá úloha, ktorú sa nám podarilo urobiť z dotácie na opravu hasičských zbrojníc z Ministerstva vnútra.

Koncom mája sme sa pustili do ďalšej aktivity v obci a to o **opravu mostu Popod Vršok - stavbou konštrukcie zábradlia a strechy.**

Nadišiel deň 5. júna 2019, po obede, čas 14:20, **prišla veľká búrka nad Hornou Tureckou, prietrž mračen a silný dážď zahatil obidve rúry pod mostom na Pivovú za Hrbkom** a potok Ramžiná sa valil po ceste spoza Hrbku do Hornej Tureckej po hlavnej ceste. Práve v tom čase sme mali šťastie, že tadiaľ prechádzal traktor z Poľnohospodárskeho Družstva Podlavice, ktorý vtedy prišiel s ovcami na salaš. Traktor zabránil aby voda išla po ceste do dediny a urobil ryhy na zákrute pri potoku aby voda išla naspäť do potoka. To sa čiastočne aj podarilo, no voda spoza Hrbku sa stále valila po ceste. Museli sme vyjsť až hore proti prúdu k zavalenému mostu za Hrbkom a postupne uvoľňovať zapchaté rúry od kusov dreva a kameňov. Zavolali sme ďalšiu pomoc, išli sme po hasičskú Aviu. Medzi tým prišli ďalší dobrovoľní hasiči, ktorí boli už doma

Po skončení sme si vydýchli, že to tak dopadlo a hlavne, že nikomu sa pri tom nič nestalo.

Jubilejné 25. Halušky FEST Turecká sa nezadržateľne blížili. Počasie našťastie vydržalo bez dažďa. Mnohé zmeny, ktoré sme urobili pri tomto ročníku, oproti predchádzajúcim rokom, sa nám s odstupom času premietli ako správne. Uprednostnili sme hlavnú myšlienku založenia a vzniku súťaže Svetlanom Turčanom a samotných halušiek pre návštevníkov pred finančne nákladným programom, ktorý sme prezentovali v minulých ročníkoch. Podujatie navštívilo viac ako dve tisíc návštevníkov. Akcia skončila úspešne k spokojnosti návštevníkov podujatia. Veľká vďaka všetkým tým, ktorí sa akoukoľvek formou pričínili a pomohli pri organizovaní tohto podujatia. Je to množstvo ľudí nielen z obce ale aj z rôznych kútov Slovenska, dokonca aj zahraničia. Zároveň ďakujem všetkým partnerom, ktorí podporili podujatie, či už materiálne alebo finančne.

V júli sme začali **opravovať malú kaplnku u Košťalov**. Bolo potrebné urobiť na novo konštrukciu striedišky a prekrytia strechy a opraviť omietku.

Po Haluškách sme začali **s rekonštrukciou elektroinštalácie v budove Hasičskej zbrojnice – Obecného úradu**. Postupne sa robili úplne nové rozvody a rozvádzač. Všetko je realizované z dotácie na opravu Požiarnej zbrojnice z Ministerstva vnútra. Táto aktivita už bola taktiež veľmi dôležitá. Boli tam staré hliníkové rozvody a rozvádzač ešte so starými keramickými poistkami.

O týždeň po tom 17. augusta sme usporiadali **naš futbalový turnaj obcí mikroregiónu, Staré Hory, Motyčky, Dolný Harmanec, Turecká a ďalších mužstiev na našej Marakane** za Kultúrnym domom. Víťazmi sa stali Motyčky pred Starými Horami a domácou Tureckou. Počasie a atmosféra vyšlo na jednotku, ďakujeme mužstvám za účasť a tešíme sa na turnaj v roku 2020.

Dňa 24.8.2019 sme zorganizovali **oslavy 75. výročia SNP, pripravili vatru s občerstvením** pre obyvateľov obce a návštevníkov.

SS Elektrárne začali v auguste s ďalšou veľkou akciou v Tureckej a to výmenou stožiarov a vedenia vysokého napätia medzi Starými Horami a Tureckou.

V septembri sme začali na tomto **mieste zberu separovaného a komunálneho odpadu robiť svojpomocne ohradu** s pletivom a bráničkou na kuka nádoby komunálneho odpadu.

Dňa 12. októbra 2019 sme naplánovali veľmi dôležitú aktivitu z pohľadu starostlivosti o životné prostredie v ktorom sa nachádzame. Pri turistike v okolí našej obce sme už dlhodobo pozorovali skládku odpadu na vrcholovej stanici bývalej sedačkovej lanovky Líške. Pri poslednej návšteve tohto miesta spoločne so starostom obce Motyčky sme konštatovali, že nemôžeme tolerovať viac tento stav. Nemôžeme sa už dlhšie pozerať na nečinnosť kompetentných a tak na základe zistení vlastníckych vzťahov tohto miesta a stavu, v akom sa dlhodobo Líška nachádza, sme sa rozhodli **uskutočniť Veľkú Líščiu brigádu a upratať tento priestor**. Je to hanba nášho regiónu v našom katastrálnom území obce Turecká, ktorú navštevuje dennodenne množstvo turistov. Na facebookovej stránke sme informovali o tejto aktivite. **Rovnako informoval starosta obce o tomto zámere aj na zasadaní obecného zastupiteľstva**, akcia bola propagovaná aj v regionálnych novinách MY. **Výsledok bol fantastický, skutky a fotografie po práci hovoria za všetko.** Stretli sa pri tom úžasní ľudia, ktorí majú vzťah k tomuto miestu, majú vzťah k životnému prostrediu našej krásnej prírody v Národnom parku Veľká Fatra.

18. októbra 2019 sme sa pustili do ďalšej veľkej práce. **Výmena kanalizácie a vodoinštalácie v Kultúrnom dome**, na ktorú sa nám podarilo získať dotáciu z Ministerstva financií.

V Izbe tradícií sme osadili zrekonštruovanú sedačku bývalej lanovky. Je to nádherná originálna spomienka, ktorá nám bude po dlhé roky pripomínať kedysi fungujúcu lanovku v Tureckej. Každý, kto navštívi túto miestnosť si môže sadnúť na sedačku a pohorľovať sa na nej.

V sobotu 7. decembra 2019 sme **organizovali už tradičné oslavy Mikuláša pre 72 detí z rôznych kútov Slovenska**. Atmosféra bola vynikajúca aj keď bolo málo snehu. Mikuláš a čerti spolu s anjelom tak, ako každý rok rozdali deťom všetky darčeky. Pre dospelých pripravil predvianočný punč, pre detičky bol teplý čaj.

Dňa 15. decembra 2019 sme sa **stretli v kultúrnom dome s našimi jubilantami obce**, ktorí sa v minulom roku dožili svojich životných jubileí. **Stretnutie bolo spojené aj so staršími spoluobčanmi a hosťami pri príležitosti prezentácie novej IZBY TRADÍCIÍ A OSVETY** obce Turecká.

Dňa 28. decembra sme zorganizovali **vianočný stolnotenisový turnaj v kultúrnom dome**. Zúčastnili sa ho aj hráči zo Starých Hôr a Harmanca. Víťazom turnaja sa stal Miro Strmeň.

Poslanie, vízia, ciele

- 8. januára zorganizujeme už 4. ročník Obecného plesu v Kultúrnom dome
- Podľa snehových podmienok pomôžeme pri organizovaní 45. ročníka Krňáčkových pretekov o Cenu Krížnej - 8. 2. 2020
- Stretnutie rodákov Tureckej – 1. ročník Kultúrny dom –máj-jún
- Pripravíme a zorganizujeme 26.ročník súťaže vo varení a jedení bryndzových halušiek – Halušky FEST Turecká 17. a 18. júla 2020
- Pokračujeme v terénnych prácach na ihrisku za kultúrnym domom, ozvučenie ihriska, poriadok za ihriskom
- Uhliarsky chodník Pod Dingom – pokračovanie v prácach, úprava chodníka a priestoru miliera, info tabule
- Výmena hygienických zariadení na obecnej chate, sprcha, dlažby, obklady, kuchynka, voda, odpady
- Maľovaná Turecká – nátery konštrukcií a prvkov na verejných priestranstvách a majetku obce
- Náter strechy a vonkajšieho dreva na obecnej chate, šindel strieda
- Náter strechy na sušni Požiarna zbrojnica
- Náter stĺpov verejného rozhlasu
- Náter drevenej konštrukcie mostu popod Vršok
- Náter zábradlia na mostoch, hydranty
- Maľovanie a nátery vnútorných priestorov požiarna zbrojnice a obecného úradu
- Osvetlenie priestoru na separovaný zber odpadu v dolnej časti parkoviska, kamerový systém priestoru
- Zvýšenie počtu nádob na separovaný zber, plasty
- Izba tradícií obce v Kultúrnom dome, stretnutia a doplnenie predmetov
- Úprava schodov a vstupu do kultúrneho domu
- Čistá Turecká – čistenie potoka, kosenie, separovanie odpadu
- Verejné osvetlenie, pokračovanie vo výmene nových led svietidiel
- Úprava cesty na Salásky, vyčistenie krajnice
- Dokončenie opravy kaplnky U Koštialov
- Vypilovanie konárov popri ceste, Boboty, Salásky
- Spevnenie podkladu – separovaný odpad pri autobusovej zastávke v Hornej Tureckej, dokončenie dlažby, zadná stena

- Praga V3S – oprava rámu a kabíny, čistenie, nátery
- Príprava projektovej dokumentácie – Rekonštrukcia strechy a prístavba kultúrneho domu, statický posudok, energetický audit, parkovacia plocha pri kultúrnom dome
- Projekt dopravného značenia v obci
- Oprava omietky a fasády starej hasične, náter strechy
- Zateplenie stropu požiarnej zbrojnice – Obecný úrad, kazetový strop
- Príprava na rekonštrukciu vykurovania Požiarnej zbrojnice
- Oprava obecnej miešačky
- Oprava a údržba požiarneho auta AVIA, nátery karosérie, striekanie
- Oprava plávajúceho čerpadla z Avie
- Autobusová zastávka – Centrum – Pri Kríži, rekonštrukcia, príprava
- Terénne úpravy – parkovisko – priestor na amfiteáter
- Spevnenie a úprava miestnych komunikácií v rámci možností obce
- Detské ihrisko – oprava preliezačky, doplnenie pružinových prvkov
- Futbalový turnaj – ihrisko za kultúrnym domom
- Oslavy SNP v obci s vatrou 29.8.2020 Centrum, pomník SNP
- Oslavy Mikuláša pre deti 5.12.2020 Zvonica pri Obecnom úrade
- Oslavy jubilanov a starších spoluobčanov obce -13.12.2020
- Stolnotenisový turnaj 28.12.2020 Kultúrny dom
- Kultúrne a športové podujatia spoločne s obcou Motyčky

Základná charakteristika obce a jej organizácií

Obec Turecká je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Obec nemá zriadené organizácie so samostatnou právnou subjektivitou.

Geografické údaje, história

Turecká sa nachádza 17 km severozápadne od Banskej Bystrice v pohorí Veľkej Fatry v nadmorskej výške **610 m.n.m** na úpätí masívu Krížnej (1574 m n. m.). Prvé zmienky o obci sú z roku **1563**. Práve tom období pre **zvýšenie banskej ťažby**, ale najmä zabezpečenie hút v Starých Horách a v Banskej Bystrici drevným uhlím, Banskobystrická komora začala osídľovať Starohorskú dolinu.

Tak vznikli v okolí Starých Hôr nové **banícke** (Polkanová), **drevorubačské a uhliarske osady** (Turecká, Jelenec, Prašnica).

Pôvodní obyvatelia Tureckej boli uhliari, ktorí pálili drevené uhlie pre okolité bane v Starohorskej doline. Po zániku baníctva na Starých Horách, zaniká v Tureckej aj uhliarstvo.

V súčasnosti je Turecká predurčená svojou polohou k **cestovnému ruchu**, hlavne **zimným športom a horskej turistike**.

Turecká dnes láka návštevníkov aj svojimi atrakciami. Pravidelne sa tu každoročne usporadúvajú unikátne už tradičné krňáčkové preteky dvojčlenných posádok na domácky vyrobených sedliackych saniach – krňáčkach, ktoré **vznikli v roku 1957** z podnetu miestnych občanov ako súčasť fašiangových zvykov. Stali sa vyhľadávanou zábavou ľudí prichádzajúcich sem zo širokého okolia i zahraničia. Od roku 1995 sa v Tureckej uskutočňuje súťaž vo varení a jedení bryndzových halušiek, ktorú vymyslel „Haluškový Otec“ Svetlan Turčan a počas mnoho úspešných rokov sa transformovala na „Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek“.

Cirkevné dejiny Tureckej

Turecká od svojho založenia patrila ako celá starohorská dolina do banskobystrickej farnosti. Po založení **stálej misie na Španej Doline** jezuitmi v 16. storočí bola pričlenená k Španej Doline a keď v roku 1755 cisárovná Mária Terézia zriadila na Motyčkách novú misijnú stanicu a kláštor jezuitov, pričlenili k nej aj Hornú a Dolnú Tureckú. Od roku 1776 po založení farnosti Staré Hory je Turecká **filiálkou Starých Hôr**.

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

V dolnej časti obce stojí **kaplnka zasvätená Ružencovej Panne Márii**. Kaplnku začali stavať v roku 1907, ako je zaznamenané vo farskej kronike na mieste, kde asi pred sto rokmi stála **kaplnka k úcte sv. Jána Nepomuckého** a slávnostne ju posvätil 11. októbra 1908 starohorský farár Bartolomej Roháč. Kaplnka bola vyzdobená secesnými maľbami, ktoré sú typické pre chrámové stavby na rozhraní storočí. V roku 1994 bola vykonaná prístavba kaplnky s celkovou rekonštrukciou interiéru a exteriéru.

Ústrednou sochou v kaplnke je **socha Panny Márie Ružencovej**, ktorá je zhotovená neznámym majstrom z lipového dreva. Hlavu sochy Panny Márie zdobí koruna, akú vraj nosila vtedajšia Uhorská kráľovná. Socha Panny Márie Ružencovej má bordové rúcho a modrý plášť po krajoch zdobený zlatým ornamentom. Na ľavej ruke drží malé dieťa – Ježiša Krista – Kráľa. V pravej ruke drží ruženec a zlaté žezlo. Okrem tejto ústrednej sochy sú po stranách kaplnky umiestnené sochy sv. Terezky Ježiškovej, Božské Srdce Ježišovo a sv. Jozef.

V obci sa nachádzajú ešte dva veľké **drevené kríže s ukrižovaným Ježišom a jeho Matkou Máriou** a viacero prícestných kaplniek zasvätených **Božskému Srdcu, sv. Barbore, sv. Jánovi, Ružencovej Panne Márii a sv. Floriánovi**. V kaplnke Ružencovej Panny Márie sa teraz slúžia sväté omše dvakrát v týždni. **V stredu o 17,00 hod. a v nedeľu o 8,30 hod.**

Obec Turecká má 152 obyvateľov.

Plnenie funkcií obce

V zmysle § 4, ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec pri výkone samosprávy najmä:

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov^{5a)} a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, ^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, ^{5c)} udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa^{5d)} a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov⁶⁾ a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- q) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- r) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Informácie o vývoji obce

Obec dosiahla prebytok hospodárenia za rok 2019 vo výške 12413,02 €.

Hospodárenie obce v roku 2019 bolo vyrovnané a stabilné. V hospodárení obce sa nenachádzajú významné neistoty ani riziká, ktoré by mohli narušiť jej stabilitu. Po ukončení roka do vypracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019 v EUR
Bežné príjmy spolu	113701,68
z toho : bežné príjmy obce	113701,68
bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	118014,50
z toho : bežné výdavky obce	118014,50
bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	-4312,82
Kapitálové príjmy spolu	0
z toho : kapitálové príjmy obce	0
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	13344,43
z toho : kapitálové výdavky obce	13344,43
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-13344,43
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-17657,25
Vylúčenie z prebytku	0
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-17657,25
Prijmy z finančných operácií	30070,27
Výdavky z finančných operácií	0,00
Rozdiel finančných operácií	30070,27
PRÍJMY SPOLU	143771,95
VÝDAVKY SPOLU	131358,93
Hospodárenie obce	12413,02
Vylúčenie z prebytku	
Upravené hospodárenie obce	12413,02

Hlavné údaje zo súvahy

P.č.	Položka aktív	Rok 2018	Rok 2019
	SPOLU MAJETOK	208508,13	217987,30
A	Neobežný majetok	176631,87	204115,79
A.I	Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
A.II	Dlhodobý hmotný majetok	147153,87	174637,79
A.III	Dlhodobý finančný majetok	29478	29478
B	Obežný majetok	31876,26	13871,51
B.I	Zásoby	0,00	0,00
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
B.IV	Krátkodobé pohľadávky	1805,99	1406,80
B.V	Finančné účty	30070,27	12464,71
B.VI	Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
B.VII	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
C	Časové rozlíšenie	0,00	0,00

P.č.	Položka pasív	Rok 2018	Rok 2019
	Vlastné imanie a záväzky	208508,13	217987,30
A	Vlastné imanie	160400,79	187096,29
A.I	Oceňovacie rozdiely		
A.II	Fondy		
A.III	Výsledok hospodárenia	160400,79	187096,29
A.III.1	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	158916,36	158916,36
A.III.2	Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	1484,43	12234,50
B	Záväzky	41710,12	24916,19
B.I	Rezervy	600	600
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	29430	17105,63
B.III	Dlhodobé záväzky	395,10	446,79
B.IV	Krátkodobé záväzky	11285,02	6763,77
B.V	Bankové úvery a výpomoci		
C	Časové rozlíšenie	6397,22	5974,82

Hlavné údaje z výkazu ziskov a strát:

Položka	Rok 2018	Rok 2019
Spotrebované nákupy	27393,78	35777,63
Služby	30940,28	39273,81
Osobné náklady	30213,72	36827,29
Dane a poplatky	42,96	82,38
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	412,42	828,97
Odpisy, rezervy a oprav.pol. a zúčt.čas. rozlíšenia	2927,94	2552,84
Finančné náklady	434,87	164,47
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	717,60	538,20
Náklady spolu	93083,57	116045,59
Tržby za vlastné výkony a tovar	25354,27	25950,56
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	57501,21	66026,67
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	1237,61	887,71
Zúčtovanie rezerv a opr. položiek a účtovanie čas.rozlíšenia	600	600
Finančné výnosy	0,00	0,00
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach	9874,91	34815,15
Výnosy spolu	94568,00	128280,09
Výsledok hospodárenia pred zdanením	1484,43	12234,50
Splatná daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	1484,43	12234,50

 Ivan Janovec
 Starosta obce